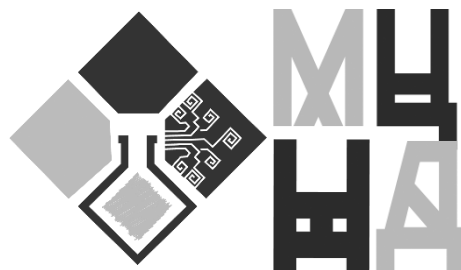

ЗБІРНИК НАУКОВИХ
ПРАЦЬ З МАТЕРІАЛАМИ
VII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ПЕРІОД ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В СВІТОВІЙ НАУЦІ: ЗАДАЧІ ТА ВИКЛИКИ

| 22 травня 2026 рік
м. Полтава, Україна

Вінниця, Україна
«UKRLOGOS Group»
2026

Організація, від імені якої випущено видання:

ГО «Міжнародний центр наукових досліджень»

Номер запису організації в Єдиному реєстрі громадських об'єднань: 1499141.

Голова оргкомітету: Сотник С.Г.

Верстка: Кохан Д.

Дизайн: Бондаренко І.В.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Інституту науково-технічної інтеграції та співпраці. Протокол № 19 від 21.05.2026 року.

Конференцію зареєстровано Державною науковою установою у сфері управління Міністерства освіти і науки «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» в базі даних науково-технічних заходів України на поточний рік та бюлетені «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (**Посвідчення № 168 від 26.01.2026**).

Збірник наукових праць з матеріалами конференції видано офіційно суб'єктом видавничої справи зі **Свідоцтвом ДК № 7860 від 22.06.2023**.

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0).

П 26 **Період трансформаційних процесів в світовій науці: задачі та виклики:** збірник наукових праць з матеріалами VII Міжнародної наукової конференції, м. Полтава, 22 травня, 2026 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. — Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп, 2026. — 566 с.

ISBN 978-617-8582-46-3

DOI 10.62731/mcnd-22.05.2026

Викладено матеріали учасників VII Міжнародної наукової конференції «Період трансформаційних процесів в світовій науці: задачі та виклики», яка відбулася 22 травня 2026 року у місті Полтава.

УДК 082:001

© Колектив учасників конференції, 2026

© ГО «Міжнародний центр наукових досліджень», 2026

ISBN 978-617-8582-46-3

© ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2026

ВПЛИВ ЧЕРЕПНО-МОЗКОВОЇ ТРАВМИ НА ПОРУШЕННЯ МОВЛЕННЯ Кордіяка Х. М.	393
ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ЕКСПАНСІЇ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ (ЗА СПАДЩИНОЮ В. СУХОМЛИСЬКОГО) Кузьменко С. О.	396
МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВІДБОРУ ВПРАВ ДЛЯ РОЗВИТКУ АУДІЮВАННЯ У СТАРШІЙ ШКОЛІ Король Д., Глушок Л.	400
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ВІЗУАЛЬНО-ПРОСТОРОВОЇ УВАГИ У ДІТЕЙ З ДИСЛЕКСІЄЮ Голуб В. П.	403
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ДЖАЗОВОГО ВОКАЛЬНОГО ВИКОНАВСТВА У МАЙБУТНІХ АРТИСТІВ-ВОКАЛІСТІВ Процишина О. Ю., Точкова С. С., Гузь А. В.	406
РОЗВИТОК ЛЕКСИЧНИХ НАВИЧОК ЗА ВИКОРИСТАННЯМ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМИ REVERSO УЧНІВ 6 КЛАСІВ Тютюнник О. Л., Українська О. О.	409
РОЗРОБЛЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ МОДЕЛІ ВНУТРІШКІЛЬНОГО МОНІТОРИНГУ Шакал О. П.	418
РОЛЬ ЗВОРОТНОГО ЗВ'ЯЗКУ У ФОРМУВАННІ АКАДЕМІЧНОЇ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ Мінаков І. В.	421
ТРАНСФОРМАЦІЯ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ Назаренко О. В.	423
ФОРМУВАННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНОГО СЕРЕДОВИЩА У КОНТЕКСТІ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ ФІЗИКИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ Атанесян В. В., Галатюк Ю. М.	427

СЕКЦІЯ XXIV. ПСИХОЛОГІЯ ТА ПСИХІАТРІЯ

PSYCHOLOGICAL FEATURES OF PSYCHOSOCIAL FUNCTIONING OF INDIVIDUALS WITH PSYCHOTRAUMATIC EXPERIENCE Kuskova O.	431
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ДЕЗАДАПТИВНИХ КОГНІТИВНИХ СХЕМ ТА ЕКЗИСТЕНЦІЙНОЇ ТРИВОГИ ОСІБ, ЩО ЗАЗНАЛИ ВПЛИВУ ВОЄННИХ ДІЙ Лізавенко О. О.	436
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ АРХЕТИПАМИ ТА САМООЦІНКОЮ СТУДЕНТІВ ПСИХОЛОГІВ Кундельська А. С.	445

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ДЖАЗОВОГО ВОКАЛЬНОГО ВИКОНАВСТВА У МАЙБУТНІХ АРТИСТІВ-ВОКАЛІСТІВ

Процишина Ольга Юріївна

доктор філософії, доцент кафедри академічного та естрадного вокалу
факультету музичного мистецтва і хореографії,
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, Україна

Точкова Світлана Сергіївна

викладач кафедри академічного та естрадного вокалу
факультету музичного мистецтва і хореографії,
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, Україна

Гузь Анастасія Валеріївна

викладач кафедри академічного та естрадного вокалу
факультету музичного мистецтва і хореографії,
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, Україна

Джазове мистецтво, яке сформувалося на межі XIX–XX століть унаслідок синтезу європейських та афроамериканських музичних традицій, сьогодні є одним із найвпливовіших напрямів світової музичної культури. Його характерними ознаками є імпровізаційність, складна ритмічна організація, свінг, синкопованість та багатство гармонічних і тембрових засобів виразності, що зумовлюють своєрідність джазового вокального виконавства.

У сучасних умовах розвитку мистецької освіти особливої актуальності набуває проблема формування навичок джазового вокального виконавства у майбутніх артистів-вокалістів. Це пов'язано з необхідністю підготовки конкурентоспроможних фахівців, здатних до творчої інтерпретації, імпровізації та опанування специфічних вокально-виконавських технік джазового мистецтва. Відтак дослідження особливостей формування джазових вокальних навичок є важливим напрямом сучасної музичної педагогіки та виконавської практики.

Серед українських та зарубіжних науковців, що досліджують джаз як феномен музичного мистецтва, що має вагомий вплив на формування сучасної музики, аналізують зародження та розвиток джазу, еволюцію жанру та особливості джазового виконавства можна назвати ряд науковців: О. Боголюбов, І. Вассербергер, М. Вільямс, І. Горват, О. Зав'ялова, Ю. Є. Куришев, О. Мовчан, О. Петрикова, В. Полянський, В. Сарджента та інші.

Характерними рисами джазового вокального виконавства є використання різноманітних вокальних прийомів (субтон, джазове

вібрато, гроул, філірування звуку), складної мелізматика (форшлаги, морденти, групето, трелі та інші мелодичні фігури). Як зазначає А. Попова «джазова ритміка – це структура, яка не стільки передбачає конкретне ритмічне оформлення висоти звуку, скільки ритм-виконавську манеру, яка отримала назву свінг ... блюзове інтонування та фразування, формують джазову мелодіку та джазову гармонію» [3, с. 3]. В ході наукових розвідок авторка з'ясовує, що ключовим елементом майбутнього артиста-вокаліста є збереження вокально-виконавської індивідуальності, яка залежить від фізіології голосового апарату, набутих вокальних вмінь і вокально-технічних навичок, знань про особливості роботи дихальної системи, резонаторів та інших психофізіологічних характеристик здобувача, що впливають на процес навчання та музичного розвитку [3].

Українська дослідниця Ю. Писаренко пропонує авторський метод формування вокальних імпровізаційних навичок студентів у закладах мистецької освіти, базуючись на педагогічній системі джазової імпровізації Д. Мітчелл. Авторка акцентує увагу на «off bit» фразуванні (спів мелодії між долями) з характерним йому тридольним метроритмом; «парадоксальний саунд» –заниження інтонації та здійснення детального слухового аналізу манери й вокально-виконавських нюансів джазових співаків; спів джазових інтонаційно-ритмічних вправ, а також створення на основі джазових стандартів власних джазових імпровізацій інструментального типу [2]. Ми погоджуємося з Ю. Писаренко, що одним з ключових методів формування навичок джазового вокального виконавства є усвідомлене слухання записів провідних джазових співаків, серед яких найвизначнішими є Елла Фіцджеральд «королева джазу», Етта Джеймс, Ніна Сімон, Сесіл МакЛорін Сальвант та інші.

Для джазового вокального виконавства характерне використання специфічних інтонаційних прийомів, зокрема блюзового інтонування, бендингу, дьорті-тонів і глісандо. Блюзове інтонування («blue notes») ґрунтується на відхиленні від темперованого ладу та пов'язане з афроамериканською музичною традицією. Бендинг передбачає плавне підведення до звуку, створюючи ефект портаменто, тоді як дьорті-тони характеризуються нестабільними звуковими коливаннями. Глісандо являє собою плавний перехід між звуками. Ці вокальні прийоми активно використовували провідні джазові й блюзові виконавці ХХ століття [3]. Джазове вокальне виконавство характеризується імпровізаційністю та інтерпретаційною свободою, орієнтацією на специфічне фразування, ритміку й свінг, інструментальним характером звучання голосу та другорядністю поетичного тексту порівняно з музичною виразністю.

Отже, формування навичок джазового вокального виконавства у

майбутніх артистів-вокалістів є складним і багатокomпонентним процесом, що передбачає розвиток імпровізаційного мислення, ритмічного чуття, свінгового фразування, вокально-технічних умінь та здатності до творчої інтерпретації музичного матеріалу. Важливого значення у професійній підготовці набувають усвідомлене слухання джазових стандартів у виконанні провідних джазових співаків, опанування специфічних вокальних прийомів і джазової манери інтонування, а також розвиток індивідуального виконавського стилю. Ефективність формування джазових вокальних навичок студентів залежить від поєднання технічної підготовки, музично-слухового розвитку та творчої свободи, що забезпечує становлення конкурентоспроможного й професійно мобільного артиста-вокаліста.

Список використаних джерел:

1. Мальцева О. В. Підготовка професійного естрадно-джазового вокаліста в закладі вищої освіти. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2022. № 4. С. 113–117. URL: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.4.2022.269408>.
2. Писаренко Ю. В. До питання формування системи вправ джазового вокаліста як основи креативного відтворення інструментального мислення. *Музикознавча думка Дніпропетровщини*. 2024. Т. 1, № 26. С. 354–368. URL: <https://doi.org/10.33287/222426>.
3. Попова А. Становлення вокально-джазового виконавства в культурному просторі Києва : дис. ... д-ра філософії. Київ, 2023. 193 с.